

شیوه نامه فعالیت واحد مالکیت فکری دانشگاه علوم پزشکی سمنان

مقدمه:

مالکیت فکری (Intellectual Property) به عنوان یکی از زیرساخت‌های مهم توسعه فناوری، که می‌تواند ضامن موفقیت اقتصادی و فناوری پژوهشگران و شرکت‌های دانش بنیان باشد، بیش از یک قرن است که در دنیا مورد توجه ویژه قرار گرفته است و در این راستا، معاهدات و کنوانسیون‌های فراوانی وجود دارد که همگی حاکی از اهمیت این مقوله است. پژوهشگران و شرکت‌ها با بهره‌گیری از نظام حقوقی مالکیت فکری، قادر خواهند بود حقوق کارآمدی را برای فرآیند خلق ایده تا صادرات فناوری و تجاری سازی خودشان فراهم آورند. بطور خلاصه و در یک جمله می‌توان بیان داشت که عدم آگاهی مباحث حقوق مالکیت فکری برای پژوهشگران و شرکت‌های دانش بنیان یک تهدید جدی و دانستن آن‌ها به عنوان یک فرصت بزرگ خواهد بود.

تعاریف:

۱. **مالکیت فکری:** مالکیت فکری، به ابداعات و دستاوردهای ذهنی اشاره دارد. اختراعات، آثار ادبی و هنری، نمادها، نام و تصاویر مورد استفاده در تجارت و به‌طور خلاصه، تمامی دارایی‌های نامشهودی که با استفاده از قدرت فکر و ذهن انسان پدید آمده است را می‌توان در قالب دارایی‌های فکری تعریف نمود.
۲. **دارایی فکری:** دارایی‌های حاصل از خلاقیت‌های فکری انسان که می‌تواند در زمینه‌های مختلف نظیر اختراعات، طرح‌های صنعتی، نرم افزارهای رایانه‌ای دستاوردهای علمی و پژوهشی وی اطلاق گردد.
۳. **پدید آورنده/پدیدآورندگان:** به فرد یا افراد حقیقی اطلاق می‌گردد که یکی از مصادیق دارایی فکری را (در زمان همکاری با دانشگاه و با استفاده از تسهیلات آن) ایجاد کرده باشند.
۴. **حامی:** افرادی حقیقی یا حقوقی (اعم از دولتی یا غیر دولتی) هستند که در کنار دانشگاه و پدیدآورنده/پدیدآورندگان در ایجاد دارایی فکری (معمولاً از طریق حمایت مالی) سهیم می‌باشند.
۵. **واحد مالکیت فکری:** این ساختار به منظور انجام کلیه امور مربوط به مالکیت فکری از جمله ثبت دارایی‌های فکری، مشاوره به متقاضیان و اجرای مصوبات کمیته و به موجب ماده ۸ این آئین نامه در هر دانشگاه تشکیل می‌شود.

۶. **کمیته مالکیت فکری:** این کمیته به منظور اموری از قبیل سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری در خصوص مدیریت دارایی فکری ایجاد و جلسات این کمیته به صورت دوره‌ای یا بنا به اقتضا در هر دانشگاه تشکیل می‌شود.

اعضای کمیته مالکیت فکری:

معاون تحقیقات و فناوری دانشگاه: رئیس کمیته

مدیر توسعه فناوری دانشگاه: دبیر کمیته

مدیر دفتر حقوقی دانشگاه یا نماینده آن

مدیر امور مالی دانشگاه یا نماینده آن

مدیر ارتباط با صنعت

۴ نفر از روسای مراکز رشد

۲ الی ۴ نفر از محققان دانشگاه آشنا به فناوری، تجاری‌سازی و مالکیت فکری

وظایف واحد مالکیت فکری:

۱. ارزیابی اولیه درخواست‌های ثبت دارایی‌های فکری داخل و خارج از کشور
۲. نمایندگی قانونی دانشگاه در ثبت دارایی‌های فکری
۳. انجام امور اجرایی فرایند ثبت دارایی‌های فکری و پیگیری آن‌ها (پس از تأیید کمیته مدیریت دارایی‌های فکری)
۴. صدور تائیدیه‌های لازم برای نهادهای مختلف از جمله درخواست‌های ارتقای اعضای هیأت علمی و استعداد درخشان به موجب گواهی دارایی‌های فکری
۵. مشاوره به متقاضیان ثبت دارایی‌های فکری
۶. نظارت بر دارایی‌های فکری و گزارش متخلفین از مقررات مالکیت فکری
۷. آماده‌سازی پرونده‌های مرتبط با مالکیت فکری جهت طرح در کمیته مدیریت دارایی‌های فکری
۸. تهیه گزارش‌های آماری و تحلیلی از دارایی‌های فکری و تجاری‌سازی آن‌ها

۹. انجام فعالیت‌های فرهنگی و ترویجی در حوزه مالکیت فکری و کمک به ارتقای توسعه فناوری
۱۰. سایر امور محوله

قوانین:

۱. دانشگاه در نتایج مادی از هرگونه دارایی فکری که بر اثر فعالیت فردی یا گروهی با استفاده از امکانات، تجهیزات و یا اعتبارات دانشگاه انجام شود، دارای حق خواهد بود، مگر اینکه در قرارداد شرایط دیگری ذکر شده باشد.
۲. دانشگاه متعهد به بکارگیری دارایی فکری خود در راستای اهداف و رسالت دانشگاه به ویژه توسعه کارآفرینی، مطابق با تعهدات قانونی و به نفع دانشگاه، پدیدآورنده و مهم تر از همه کل جامعه است.
۳. واحد مالکیت فکری در کلیه فرایندهای ارزیابی، ثبت و تجاری سازی دارایی های فکری، نقش فعالی در تسهیل گری، مشاوره و حمایت از محققان و فناوران خواهند داشت.
۴. برنامه ریزی و نظارت بر تجاری سازی مالکیت فکری دانشگاه بر عهده کمیته مالکیت فکری است و مسیرهای تجاری سازی شامل تولید، واگذاری، اعطای مجوز بهره برداری انحصاری و غیرانحصاری، سرمایه گذاری مشترک می باشد.
۵. مالکیت دارایی های فکری و سهم دانشگاه و ذی نفعان مطابق با آئین نامه های حمایت از دارایی های فکری وزارت متبوع می باشد.

*** این شیوه نامه در شورای فناوری دانشگاه مورخ تصویب شد و از تاریخ مذکور قابل اجرا است.